

man kunde have optaget og fremsat det Forslag, som findes i Jernbanekommissionens Betænkning. Det forekommer mig, at dette vidner om et Fejlsyn paa det, hvorefter det drejer sig. Lønninger og Takster ere noget, der kan gøres om ved en Lov. Naar vi vedtage en Lov om, hvorledes Lønninger og Takster skulle være, saa ere de saaledes, men vi kunne ikke ved at skrive en Lov gøre Aanden i Administrationen om. Det, det drejer sig om, er Personerne, Mændene, dem, der skulle føre de Tanker om en bedre Administration ud i Livet, som her ytres Ønske om. Men ingen Lov kan bevirke, at det sker. Misforstaa mig ikke, som om jeg skulde mene, at Lovens Bestemmelser ere ligegyldige, paa ingen Maade. Selv den bedste Lov kan ikke sikre os en god Administration. Men en slet Lov kan virke hæmmende, generende, vanskeliggørende selv for den dygtigste Administration. Og ved et Pennestrøg, fordi vi vedtage en Lov, bevirke vi ikke, at Administrationens hele Aand og Retning bliver en anden. Det, som skal gøres, hvis der overhovedet er noget væsentligt at afhjælpe, det maa gøres efterhaanden af en Minister, der sidder fast i Sadlen og er kommen fuldt ind i sine Sager. Men det kan ikke ske ved, at man herfra siger: I Stedet for en Generaldirektør ville vi have en Mand, der kaldes noget andet, eller 3 eller 4 Mænd, som kaldes anderledes; det hjælper ikke. Og med al Agtelse for det betydelige Arbejde, Jernbanekommissionen har gjort, er jeg ikke fuldt overtydet om, at det Resultat, den er kommen til, i et og alt viser os Vejen til bedre Administration. Kommissionen har i øvrigt heller ikke været saa fuldt enig, der er kommet mange forskellige Ideer og Tanker frem; men hvis jeg holder mig til det, der maa antages at have samlet de fleste om sig, gaar det væsentligt i Retning af det, som man fra forskellige Sider har kaldt paa under Navn af Decentralisation. Det synes, som om dette Ord har en vis magisk Virkning over Sindene, det er, som om man tænker sig, at der ved Decentralisationen skulde være noget særlig demokratisk, noget som staar i Modsætning endogsaa næsten til noget caesaristisk, til en ene-

vældig Mand, der regerer det hele med rent personlig Vilkaarlighed. Decentralisation — det kommer an paa, hvad der ved forstaas. I god og berettiget Forstand er Decentralisation noget ønskeligt, naar man derved tænker paa, at man ikke bør overbebyrde den centrale Ledelse med Enkeltheder, som baade hurtigere og bedre lade sig afgøre ude i Periferien. Men hvis en Decentralisation gennemføres med den Virkning, at den nødvendige centrale Ledelse svækkes og slappes, er den en meget lidet heldig Ting, og hvis demokratisk Styre skulde være enstydigt med et svagt Styre, vilde demokratisk Styre ikke være noget attraaværdigt. Men saaledes er det heller ikke. Enhver vil ved at sammenligne det Forhold, her er Tale om, og som i væsentlig Grad har Karakter fælles med Styrelsen af et stort Forretningsforetagende, let ud fra sin egen personlige Erfaring kunne drage Paralleller. Hvis en Mand, der leder en stor Forretning, selv vilde gaa omkring og maale hver Alen Klæde ud og veje hvert Pund Kaffe, vilde man ganske vist sige, at det var en daarlig Ledelse; det er noget, han overlader til sin Kommis. Men hvis Decentralisationen drives saa vidt, at Kommissionen kan sætte Principalen Stolen for Døren og bede ham rejse Pokker i Vold, naar han kommer og giver sine Ordre, saa er den Principal en ikke mindre daarlig Leder af sin Forretning. Og heller ikke er jeg helt sikker paa, at der ikke løbes nogen Fare ved at henlægge Styrelsen til et Kollegium, noget, som vel nærmest har foresvævet Jernbanekommissionen. Ellers følge vi i vor Administration det Princip, at en enkelt Mand skal have det fulde Ansvar. Naar man spreder og splitter Ansvaret paa flere, ikke mindst paa en skiftende Majoritet, kan Resultatet let blive det, at Administrationen bliver ringere i Stedet for det modsatte.

Man siger saa fremdeles: ikke blot er hele det nuværende Maskineri kostbart og kunstigt og langsomt og tungt arbejdende, men det er tillige meget dyrt i alle sine Udgifter; Statsbanerne ikke blot drives dyrt, de ogsaa anlægges dyrt, der bygges dyrt, alle Anskaffelser ere dyre. Lad være, det er rigtigt. Jeg lader det staa